

Udskriftsdato: tirsdag den 23. juni 2026

2024/1 BSF 174 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om at styrke og udvikle det danske sprog gennem vedtagelsen af en dansk sproglov

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 2. april 2025 af Mai Mercado (KF), Birgitte Bergman (KF), Lise Bertelsen (KF),
Helle Bonnesen (KF), Brigitte Klitskov Jerkel (KF), Mona Juul (KF), Per Larsen (KF),
Frederik Bloch Münster (KF) og Dina Raabjerg (KF)

Forslag til folketingsbeslutning

om at styrke og udvikle det danske sprog gennem vedtagelsen af en dansk sproglov

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte en dansk sproglov for at skabe en stærkere ramme om vores danske sprog, så vi både beskytter og udvikler det. Forslagsstillerne ønsker med en sproglov at indføre en højere standard for optagelse af nye ord i det danske sprog, og at der med inspiration fra udlandet oprettes et sprogråd, som skal komme med forslag til fordanskninger af fremmedord. Herudover skal en sproglov sikre, at offentlige myndigheder og institutioner i højere grad giver det danske sprog forrang for andre sprog.

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne mener, at det danske sprog er mere end blot et kommunikationsmiddel – det er bærer af dansk kultur, historie og identitet. Derfor er det afgørende for vores sammenhængskraft og selvforståelse som land, at vi beskytter og udvikler det danske sprog.

I dag findes der lov om dansk retskrivning og lov om Dansk Sprognævn, men der mangler en egentlig institutionel ramme om det danske sprog.

Forslagsstillerne mener, at der er behov for, at der tages initiativ til udarbejdelse af en sproglov, der skal have til formål at værne og udvikle dansk som et levende sprog, der udvikler og optager nye udtryk, som kan bruges til at beskrive nye teknologier, idéer og fænomener i samfundet.

Som en del af en ny sproglov ønsker forslagsstillerne følgende:

- En tydeligere national sprogpolitik, hvor den danske retskrivningsordbog styrkes, og hvor der anlægges en mere kritisk tilgang ved optagelsen af nye ord i ordbogen.
- At der etableres et sprogråd, som får til opgave at foreslå fordanskninger af nye fremmedord og udtryk, når de begynder at blive anvendt af danske sprogbrugere. Nye ord optages i retskrivningsordbogen, og sprogrådet kan f.eks. oprettes i tilknytning til en af de institutioner, der i forvejen beskæftiger sig med det danske sprog i dag – eksempelvis Dansk Sprognævn.
- At der stilles krav om, at danske myndigheder og offentlige institutioner i højere grad giver det danske sprog forrang for andre sprog. Det vil bl.a. betyde, at uddannelsesinstitutioner fremover skal benævnes med danske navne, når der kommunikeres på dansk.

Sprogpolitik i Danmark og andre lande

I Danmark findes lov om dansk retskrivning og lov om Dansk Sprognævn. Lov om dansk retskrivning fastlægger, at den officielle danske retskrivning reguleres af Dansk Sprognævn, som offentlige institutioner er pålagt at følge.

Lov om Dansk Sprognævn beskriver nævnets opgaver, som bl.a. omfatter at overvåge og beskrive det danske sprog og ajourføre Retskrivningsordbogen herudfra. Kriteriet for optagelse af nye ord og vendinger er deres udbredelse i det anvendte sprog.

Udover Retskrivningsordbogen findes Den Danske Ordbog, der forvaltes af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab («Om Det Danske Sprog- og Litteraturselskab», dsl.dk/om-dsl). Ligesom Dansk Sprognævn anvender selskabet en tilgang, hvor det bestræber sig på at afspejle sproget, som det skrives og tales af et bredt udsnit af den danske befolkning.

Fælles for Dansk Sprognævn og Det Danske Sprog- og Litteraturselskab er, at de begge anlægger en deskriptiv tilgang til optagelsen af nye ord i ordbogen.

Kontrasten til den ovenstående tilgang er lande som Frankrig, Norge og Island, som anvender en mere kritisk tilgang, hvor de søger at værne om sprogets egenart, så det ikke bliver udvandet af bl.a. anglicismer («sprogpolitik», lex.dk).

I disse lande er der også tradition for at hjemliggøre nye udenlandske udtryk. På norsk hedder et usb-stik eksempelvis en »minnepen«, ligesom at nordmændene »laster ned« frem for at downloade.

De tre lande er fine eksempler på, at en mere kritisk tilgang til sproget kan give mening for både små og store lande og sprogområder.

Udvikling og tendenser

Forslagsstillerne anerkender, at kendskab til engelsk og andre internationalt udbredte sprog er en stor fordel for Danmark, både kulturelt og økonomisk. Sproget har altid udviklet sig med ændringer i samfundet og påvirkning udefra. Derfor findes der både engelske, franske og tyske ord i det danske sprog i dag.

De seneste årtier er påvirkningen udefra dog blevet langt større som følge af bl.a. globalisering, sociale medier og internetkultur, og derfor kan der ses en udvikling, hvor særlig engelske udtryk vinder frem på bekostning af danske ord. Det går ud over det danske sprogs egenart.

Eksempler er udtryk som *aligne*, *onboardede*, *braindrain*, *management*, *ceo*, *fintune* og *usb-stik*, der har vundet almindelig udbredelse i dansk sprogbrug.

Mange arabiske ord præger ligeledes sproget. Et eksempel herpå er ordet *inshallah*, som blev optaget i Den Danske Ordbog i 2025 og er en arabisk religiøs formulering, som direkte oversat betyder »om Gud vil« eller »forhåbentlig«.

Ud over indflydelsen fra engelsk på hverdags sproget i erhvervsliv, uddannelse og forskning er det vigtigt at være opmærksom på de radikale ændringer i danskernes medie- og kulturforbrug, som er sket på blot 20-30 år.

Internet, sociale medier og internationale streamingtjenester gør, at vi bliver eksponeret for engelsk mere end nogensinde før.

Undersøgelser viser, at særlig de yngre generationer læser mindre og dårligere end tidligere, og at de bruger mere skærm og sociale medier (»Ny rapport om børn og sociale medier: At være på mobilen er den foretrukne hverdagsaktivitet blandt børn i 7. klasse«, *bornsvilkar.dk* den 16. maj 2024, og »Børn og unge i Danmark – Velfærd og trivsel 2022«, VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, 2022).

Den sproglige påvirkning fra dette skift kommer eksempelvis til udtryk ved, at ord som *omg*, *lol*, *SoMe* og *cringe* er blevet optaget i Den Danske Ordbog, som dagligt har cirka 130.000 brugere, benyttes i undervisningssammenhæng og af mange opfattes som et autoritativt opslagsværk over det danske sprog (Kulturudvalget, alm. del – bilag 245, folketingsåret 2020-21).

Indførslen af en sproglov skal skabe tydelighed om, hvad der er god dansk sprogbrug, og derved bidrage til at modgå en udvikling, hvor fremmedord fra engelsk, arabisk og internetkultur ukritisk optages i det danske sprog.

Afslutning

Danmark skal have en sproglov for at sikre, at dansk forbliver et komplet og samfundsbærende sprog. Engelsk vinder frem inden for uddannelse, erhvervsliv og medier, hvilket risikerer at svække dansk som hovedsprog.

En sproglov skal fastslå dansk som det primære sprog i offentlig forvaltning, uddannelse og kultur og sikre, at nye fagudtryk og teknologiske termer udvikles på dansk.

Det vil styrke det danske sprogs status, bevare vores nationale kulturarv og sikre, at kommende generationer kan udtrykke sig nuanceret på dansk om alle livets aspekter.

Skriftlig fremsættelse

Mai Mercado (KF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at styrke og udvikle det danske sprog gennem vedtagelsen af en dansk sproglov.

(Beslutningsforslag nr. B 174)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.